

Albăiulia

Intemeiată la 1 Dec. 1918. Redactor: I. PUSCARIU.

Atragem atențiunea parintilor, cari vreau sa-si inscrie copiii la scoala superioara de comert, ca inscrierile se fac la liceul de baeti. La 1 Octombrie se vor incepe cursurile. La liceul de fete se mai pot face inscrieri, in fiecare zi, la liceul de baeti.

Insemnatatea scolii in zilele de fata

de învățatorul Andrei Floașiu

Cu toții ne frământăm în căutarea unui drum care să ne ducă la un liman de lumină și să ne scapăm de suferințele cauzate de războiul cel mare, care a schimbat frontiere, dar a schimbat cu desăvârșire și sufletele noastre.

Zi de zi auzi și cetești despre greutățile și suferințele cauzate de starea economică în care ne aflăm. Sunt oameni cari cred că mântuirea și liniștea noastră sufletească ne vine de la rezolvarea problemei de ordin economic-financiar, politicienii trimbă scaparea noastră din suferințe, prin multe legi și reforme, iar rezultatul acestor făgădueli îl cunoaștem cu toții. Nu dela economiști nici dela politicienii glăgioși, fie aceștia din ori și ce partid, va veni ușurarea noastră sufletească și posibilitatea de înaintare ei numai de la propăvăduitorii culturii să așteptăm.

Societatea întreagă ni-se pare că se strecură prin o grea criză morală. Fără îndoială că neajunsurile și relele de cari suferim, își au izvorul adâncit în zdruncinarea echilibrului nostru sufleteș, în pierderea simțului de bună cuviință, în nutrirea urei și în pierderea cu desăvârșire a simțului de dragoste față de aproape și chiar a datorințelor naționale. Incepe a slăbi în multe părți, puterea obiceiurilor bune, și curățenia datinelor noastre strămoșești, sfîntenia tradițiilor patriarhale, cari în trecut ne-au fost scutul de apărare al sufletului nostru bun și îngăduitor și acest scut a fost mai tare decât mulțimea legilor scrise, dar nestudiate și nerespectate de nime.

Bine înțeles că s'au prefăcut brusc normele de cugetare și de lucrare însă aceasta nu înseamnă că s'a pierdut din vedere simțul de răspundere morală pentru faptele săvârșite de noi. Adeseori vezi oameni puși la o poziție sau alta, însă nechemăți și incapabili, făcându-și un merit de lipsă totală a simțului de răspundere, ne ținând seamă urmările cari le aduc asupra societății, desfrâu, necuviința și fărădelegea. Acest soi de oameni pun poftele lor personale, adesea meschine, mai presus de interesele binelui obșteș.

Ne trebuie o adâncă și temeinică reformă morală și o înăsătoșare a vieții sufletești. Fără aceasta, ori ce încercare de a îndrepta relele și suferințele timpului în care trăim, prin legi și reforme nu vom ajunge la nimic. Cu cât factorii conducători vor da mai multă atenție școlii, care singură creează și nobilizează sufletul, cu atât vom ajunge mai curând la înăsătoșirea și ușurarea sufletească a mulțimei. Baza de înaintare în cultură și în bunăstare este școala. Numai prin școală vom reintroduce normele de educație, care împun delatarea intereselor personale față de interesele mari ale societății.

Numai prin educație se poate șterge îngâmfașarea nebună care s'a ridicat în locul modestiei.

Numai prin educație se poate se poate sădi simțul de îngăduință și de stăpânire de sine, înaintea căru-i simț s'a infuriat nepotolita pornire spre vrajbă și disprețul față de ce este asemenea ție s'au mai bun decât tine.

Numai prin educație se răspândește simțul de solidaritate, atât de necesar, care să înlocuiască izolarea și răutatea care ne întuneacă.

Numai prin școală se răspândește puterea păcii, luminii și a frățietății în lipsa căror sentimente calăuzitoare, viața devine tot mai supărătoare și mai plină de patimi.

Grija școlii trebuie să stăpânească în măsură mai mare pe conducătorii noștri, scofând dăseală de ori și ce grad, din mizeria neagră în care se află, căci astfel nu e cu putință reforma morală a generației care are să conducă și să formeze societatea de mâine.

Se caută doi servitori (bărbați) pentru Cantina școlară din Parcul Orașului pe timp de 9 luni, începând cu 1 Octombrie. A se adresa la Direcțiunea Cantinei.

Marea adunare a Partidului Național Român la Buzias

Cuvântările d-lor Sever Bocu, deputat, Caius Brediceanu, fost ministru, Alex. Vaida Voevod și Iuliu Maniu

Pentru 16 Sept. au fost convocate la Buzias băi organizațiile partidului național român din județele Timiș-Torontal și Caraș Severin pentru a lua din nou contact cu fruntașii partidului național.

Intrunirea avea deci un caracter local unde avea să se discute numai cu privire la nevoile Bănățenilor.

Cum însă la apelul adresat de d-nii Bocu și Brediceanu organizațiilor din Banat au răspuns un mare număr de organizații în afară de Banat, intrunirea dela Buzias a luat proporțiile unei adevărate manifestații pentru fruntașii partidului național român cari s'au văzut astfel siliți să țină o adevărată întrunire publică în chiar parcul băilor singurului care putea cuprinde miile de oameni strănsi acolo din toată țara, chiar și din Bucovina.

Au luat astfel parte la întrunire în afara de fruntașii partidului d-nii Iuliu Maniu, Al. Vaida Voevod, Mihail Popovici, Șt. C. Pop, Caius Brediceanu, Sever Bocu, Dr. Sever Dan și numeroase pers. pe cari în lipsă de spațiu nu le putem înșira.

Deschiderea intrunirii

D. Sever Bocu propune ca președinte al adunării pe protopopul Caransebeșului Ghindin.

Protopopul Ghindin declară că se simte măgulit că i s'a dat cinstea să prezideze această întrunire.

Spune că a venit din mare deosebit pentru a lua parte la această întrunire. Oratorul deschide adunarea dând cuvântul d-lui deputat de Lipova, Dr. Sever Bocu.

Cuvântarea d-lui Bocu

Oratorul mulțumește în numele circumscripției sale electorale tuturor oaspeților și în special d-lui Maniu fiindcă prin asta s'a dat o satisfacție deplină poporului din Banat (vii aprobării). Mulțumește d-lui Vaida, ultimul prim ministru constituțional și d-lui Șt. C. Pop, care a prezidat minutul în care s'a cimentat unirea cea mare a neamului.

Mulțumește presei și doamnelor cari iau parte la această mare întrunire și d-lui prof. universitar Drăgănescu care a venit tocmai din Bucovina să ia parte la această sărbătoare.

V'am convocat la această adunare — a spus oratorul — ca să dăm prilej conducătorilor partidului național să coboare urechea la marile suferințe ale Banatului, Poporul nostru se întreabă cât va mai dura abuzul guvernamental care jefuiește de peste trei ani bucurile Banatului. Pretutindeni în jurul nostru s'au schimbat împrejurările și oamenii numai la noi nu se schimbă raul.

Până și Sărbii au scăpat de Brătianul lor, de Pasiel, numai noi nu scăpăm de Brătieni.

Brătienii guvernează ca în codru după cum guvernează Terente în baltă. Și susțin că s'au întărit. Cum să nu se întărească când liberalii Banatului luăși pachet de la Tisza, când acești părliți de până eri sunt azi milionari.

Reginul de azi a lăsat otravă în organismele noastre și această otravă ne roade. Trebuie să facem curățenie deplină în țara aceasta. Facem apel la d. Maniu ca să ia tulpineul și să sune din el ca și Avram Iancu ca să audă lumea întreagă! „Scapă-ne de liberali” — spune ca încheiere deputatul de Lipova.

Cuvântarea d-lui Brediceanu

În vechiul regat e un partid țărănesc care se apropie de structura noastră. Și de aceea am încercat să facem fuziune cu ei. Țăranii de dincolo sunt naționali ca și cei de aci.

Dar între țăranii de dincolo a pătruns un om străin de țara aceasta: d. Stere. Fost colonel în armată el a lepădat uniforma și a trădat. Nu s'a mulțumit cu trădarea din războiu, a vrut să tradeze și cauza țărănilor.

Și iată de ce noi n'am făcut fuziunea. Vreți democrație Națională sau vreți bolșevism? (Voci: nu vrem bolșevism). Sotocete că țăranii de acolo vor și să arunce afară dintre ei pe omul diavolului.

Zilele acestea s'a sărbătorit memoria lui Avram Iancu omul libertăților. Or aceste sărbători s'au făcut sub stare de asediu. Moșii n'au fost sub stare de asediu dela 1848. La apelul Regelui de unire, poporul românesc răspunde cu apelul său de alegeri libere și de transformare a țării din reghimul turcesc de azi într'un regim constituțional (vii aplauze).

Cuvântarea d-lui Al. Vaida

„Partidul național-tărănesc”

D. Vaida, luând cuvântul în mijlocul unor frenetice aplauze spune cam următoarele:

„Sunt fericit că mă aflu iar în rândurile Bănățenilor și sunt fericit că din Banat se da semnalul luptei celei mari ce trebuie deschisă. O luptă se da însă cu încrederea în conducători și cu jertfa luptătorilor. Am făcut fuziunea acum câțiva ani cu unul din partidele democratice din regatul vechiu. De atunci am devenit ținta atacurilor liberalilor a ne desbina și a ne slăbi. Încercarea nu a reușit. Mai târziu am încercat o fuziune cu partidul țărănesc. Noi eram partid țărănesc de 70 de ani iar frații din regat erau țărăniști de 5 ani. Pentru a face totuși fuziunea noi am renunțat și la titulatura partidului dar partidul țărănesc are doi conducători pe d-nii Stere și Lupu care nu voesc aceasta. Eu am o propunere de făcut. Indiferent ce vom face în viitor, noi rămânem partid național țărănesc cum am hotărât și cine va vrea să vină cu noi e bine venit. Cei ce vor să stea departe e liber s'o facă.

Ni s'a spus că nu putem lua puterea fiindcă opoziția este desbinată. Opoziția nu este desbinată fiindcă e alături de popor și cu poporul. Apelul regelui de unire trebuie făcut după ce se va face alegeri libere. Regele e al poporului și el trebuie să țină seamă de voința poporului. Liberalii ar voi să facă înțelegere cu noi dacă am trece cu vederea toate nelegiuirile făcute. Ei se laudă pretutindeni că până nu vom face înțelegere cu ei nu vom veni la putere. Cu cei ce au furat urne și au făcut în România ceea ce au făcut, noi nu putem sta de vorbă.

Asta trebuie s'o știe și M. S. Regele și d. Brătianu.

„Partidul Național Român se simte în putere să ia răspunderea situației”

Cuvântarea d-lui I. Maniu

Am primit invitare să iau parte la sedința organizațiilor din Timiș-Torontal și Cara-Severin. Dar în loc de a găsi aci o sedință restrânsă a organizațiilor acestora mă văd în mijlocul unui mic parlament al României, fiind de față și reprezentanți ai județelor limitrofe, ba încă și din Ardeal, Bucovina și Vechiul Regat.

Ce mă bucură însă mai mult este că găsesc aci impunătoare adunare populară ca o grandioasă manifestație a legăturii sufletești ce există între masele populare și între conducătorii acestui partid.

Drept manifestare a principiului

nostru care trebuie să facem totul prin popor pentru popor. În deosebi, îmi pare bine de prezența alegătorilor în acest cerc oferindu-mi ocazia să le mulțumesc pentru marele serviciu ce au făcut prin credința și lupta pentru partidul național român alegând de deputat pe distinsul bărbat fruntaș al partidului național pe d. Sever Bocu, care din fragedă tinerețe a luptat scrișul, cu cuvântul și cu fapte pentru dezrobirea neamului românesc și pentru principiile partidului național român.

Prin popor și pentru popor

Marile democrații din occident se întemeiază pe principiul prin popor pentru popor și nu e cu putință ca politica națiunii române să facă abstracțiune dela ceea ce pentru toată lumea civilizată s'a văzut de bun și exclusiv ducător la scop.

Vedem gradul încet al culturii, al bune stări și al civilizației la care au ajuns popoarele occidentale prin punerea în aplicare a izvoarelor de forțe nesecate ce rezidă în masele largi populare, dar dacă aceasta nu ar fi suficient pentru a ne convinge despre necesitatea de a ține seamă de voința poporului și de a mulțumi simțurile sale pentru stăpânirea unei stări înfloritoare în țară, ne va putea convinge despre aceasta prin contrariul exemplului trist al statului român care se guvernează direct în contra acestui principiu.

„Pentru sine în contra poporului”

Guvernul dlui Brătianu cu ajutorul partidului liberal guvernează pentru sine, în contra poporului, beneficiind cu ajutorul mandatarilor furate pentru partizanii săi de toate bunățile și avantajele vieții de stat în favorul partizanilor săi. Deputații liberali servesc interesele partidului și stăpânitorii cari le-au cumpărat și furat mandatele iar nu poporul și ei cari ar trebui să fie reprezentanți ai conștiinței naționale și cari ar trebui să controleze acțiunea guvernului, sunt expresia corupției naționale și paravanul imoralității guvernului. E de sine înțeles că de aci nu poate urma de cât o stare deplorabilă a cărei urmare o simte întreagă viața publică și însăși păturile largi ale poporului.

În ce privește viața internă, poporul și clasele muncitoare producătoare se pauperizează pe zi ce trece, criza economică și financiară ia proporții din zi în zi mai îngrijitoare, serviciile de stat și publice se dezorganizează și corpul național sufletește se dezagreghează.

În ce privește relațiile externe, autoritatea statului român nu numai că a suferit dar este completamente zdrobită, creditul țării este distrus și nimeni nu mai ține seamă nici de voința nici de lipsurile statului român. O dovadă isbitoare în această privință ne servește faptul că atât vreme statu român nu primește nici un bani ajutor dela foștii săi aliați, statele foste inamice rând pe rând sunt ajutate și considerate ca forțe serioase vrednice de păstrat pentru concertul economic al Europei. Chiar și Ungaria cerând un împrumut dela Anglia și America în timp de 2 zile s'a semnat la Londra și New-York întreit titlurile de zeci de milioane de dolari pe aceleași piețe unde ministrul nostru de finanțe a fost rușinos refuzat. Toate aceste pentru motivul că lumea știe că guvernul român e un guvern autocrat care nu isvorăște din voința poporului

și care prin urmare nu servește poporul, ci coteria din care a eșit, pentru motivul că guvernul actual obișnuindu-se a nu respecta drepturile cetățenilor și cuvântul dat lor, nu respectă nici obligațiunile luate în mod solemn față de străinătate.

Guvernând, partidul liberal în contra poporului, răpindu-i drepturile și sfidându-i cunoștința sa cetățenească evident că rezultatul n'a putut fi decât dezastruos și că prin urmare el nu poate întâmpina în ce privește actele sale de legislație și guvernământ, decât negațiunea noastră și rezistența noastră cea mai hotărâtă.

Nu vrem stăpânirea ci slujirea țării

Rezultatul sistemului de guvernământ al partidului liberal nu poate fi altceva decât strigătul unanim al țării, ca liberalii să părăsească puterea și să predea guvernarea țării, reprezentanților adevărați ai poporului.

Partidul național precum a declarat în nenumărate rânduri se simte deplin în putere de a lua răspunderea situației și aceasta nu numai în urma legăturii sufletești cu opinia publică a țării pe care o reprezintă mai mult ca oricare alt partid; ci și în urma conștiinței că dispune de cadrele și forțele intelectuale competente pentru a face față nevoilor de guvernământ atât la centru cât și în provincie. Cu toate acestea, consecvent atitudinii sale de până acum partidul național nu voește să monopolizeze puterea nici să stăpânească țara ci vrea s'o slujească și cu cât o vor sluji mai mulți cu atât va fi mai bine servită. Și cu cât vor contribui mai mulți la guvernarea ei, cu atât va fi mai ușor de a repara ceea ce a stricac și distrus sistemele de guvernare de până acum. Fără a sta în „pertractări” azi cu nimeni partidul național român, primește cu frățească solitudine concluzura tuturor forțelor cinstite, pregătite și democratice, presupunând de sine înțeles că ele stau în totdeauna în serviciul naționalismului curat și al democrației hotărâte. În năzuința aceasta cinstită, partidul național a făcut pe vremuri fuziunea cu partidul democrat, cu partidul țărănesc al Basarabiei și cu partidul unirei din Bucovina și tot cu acest gând curat a voit cu toată hotărârea să facă fuziunea cu partidul țărănesc. Ca aceasta nu s'a realizat nu partidul național este de vină. Partidul național a convenit cu partidul țărănesc atât în ce privește programul politic cât și programul de guvernământ precum și în ce privește conducerea de partid. Partidul țărănesc însă în mod surprinzător a denunțat fuziunea sub pretexte de neînțeles.

Aceste pretexte au fost chemate să ascundă faptul că unii conducători ai partidului țărănesc în ultimul moment s'au răzgândit și nu au voit să facă fuziunea. Nu știu și nu am eu să judec dacă denunțarea fuziunii din partea acestor conducători ai partidului țărănesc a fost în favorul sau în defavorul partidului țărănesc. În orice caz, ei au răspunderea pentru neînfruptarea fuziunii.

Ceea ce știu însă, este că neînfruptarea fuziunii este în paguba democrației și a intereselor obștești ale țării. Conducerea partidului național român a voit să facă fuziunea a fost foarte mulțumit că partidul țărănesc a acceptat principiile lui fundamentale, s'a ținut de toate angajamentele luate. Partidul național este gata să facă această fu-

ziune pe baza principiilor stabilite și nu el va fi care va împiedeca încheierea forțelor democratice atât de necesare pentru propășirea țării românești.

Organizațiile și membrii partidului național să stea neclintit în serviciul ideilor acestui partid și să nu țină seamă de persecuția la care sunt expuse din partea guvernului pentru dreptatea pe care o reprezintă, de oarece și în viitor ea și până acum această persecuție va face ca el tot mai mult să se întărească fiindcă, creștini fiind, bine știm vorba Scripturii: „Fericii cei goști pentru dreptate căci a lor va fi împărăția dreptății”.

Motiu

Organizațiile constată deplorabila stare politică, economică și financiară din Banat, dezorganizarea desăvârșită a serviciilor publice, fraudele în jurul reformei agrare, încercuirea administrativă, scumpirea excesivă a traiului, compromiterea bunului renume al Statului în străinătate și cere demiterea imediată a guvernului și ordonarea a noi alegeri libere care să exprime voința adevărată a poporului.

Aprobă activitatea politică dezvoltată de conducerea Partidului Național și Parlamentarii săi; îi roagă să continue lupta aceasta fără preget, pentru reîntronarea adevăratei vieți constituționale, a cinstei în toate manifestările vieții de Stat.

Organizațiile exprimă neclintită încredere în președintele partidului Național, d. Iuliu Maniu, a comitetului central și al parlamentarilor partidului.

Tribuna Libera

Scrisoare deschisă către dl prof. Virgil Cucui

D-le Profesor!

Pe baza mai multor plângeri, făcute de către maestrul croitor din localitate, subsemnatul în calitate de președinte al Corporației Industriale din acest oraș, îmi țin de datorință a Va ruga, să binevoii a-mi răspunde tot pe această cale, în baza căruia ordin aji dispus Dv., că numai acei elevi să se primească în liceu, cari vor prezenta o adevărată, dela croitorul Kassay, ce s'au confecționat uniforme la acel croitor.

Imi vine a crede, că după cum nici țara noastră nu poate fi pentru unii mumi și pentru alții ciumă, tot așa nici On. Min. al Instr. Publ. nu poate da un asemenea ordin, prin care se favorizeze pe unul, tratând în schimb pe toți ceilalți de fii vitregi, când știut este, că și unii și alții sunt supuși la unele și aceleași impozite.

Ar fi de dorit D-le prof. să reveniți fără întârziere asupra dispozițiilor lor date, lăsând părinților elevilor libertatea de a confecționa uniforme fiilor lor acolo, unde le convine mai bine, dând astfel posibilitatea tuturor croitorilor de a trăi.

Unui singur croitor i se poate încredința confecționarea tuturor uniformelor numai atunci, când Direcțiunea Liceului îmbracă elevii pe spesele ei proprii, însă nu atunci, când părinții sunt siliți a suporta costul uniformelor din buzunarul lor propriu.

În așteptarea răspunsului Dv, Va salut:

VASILIE MUCĂA
preș. Corp. Ind.

STIRI

— **AVIZ. Domnii abonati** cari nu sunt la curent cu plata abonamentului, sunt rugati sa-l achite cat mai neintarziat la Adm-tia starului, care se afla in Piata Mihai Viteazul 28, — localul librăriei „Alba“, — personal, sau prin mandat postal.

— **Scolare.** Inscrisurile la liceul Mihai Viteazul. Pana acum s'au inscris: Cl. I 124 de elevi, cl. II 77, cl. III 62, cl. IV 55, cl. V 33, cl. VI 42, cl. VII 15, cl. VIII 17. La liceul de fete sunt inscrise pana acum vre-o 150 de eleve. Inscrisorii se mai pot face.

— **Di A. Bogza** a fost numit prof. de muzica la liceu.

— **Di Spalajelu** a fost numit director al scoalei comerciale. Inscrisurile la scoala comerciala se fac la liceul de baieti.

— **Societatea vanatorilor din loo** aranjeaza Duminica in 21 oct. prima vanatoare cu goana, pe revirul comunei Cuntza. Intalnirea la orele 7 dimineata in Cuntza. Pauza de amiază in Draşov.

— **Farmacia „Vlad“**, a fost preluata cu 1 Sept. a. c. de catre Di farmacist Romul Hagea.

— **Avis.** Am onoare a aduce la cunoştinţa P. T. public din Alba-Iulia şi jur, ca mi-am deschis cancelaria advocatului in Alba-Iulia, str. Regina Maria Nr. 3. Dr. Stefan Pop avoc.

— **Noua scumpire a tarifului C. F. R.** La ministerul comunicatiilor a fost intocmit jurnalul consiliului de ministri, pentru sporirea in general si uniform cu 25 la sută a taxelor tarifare locale actuale de calatori si bagaje.

— **Scoale de padurari.** In comuna Gurghiu langa Reghinul sasesc se va deschide in toamna aceasta o scoala de conductori silvici (paduri). Vor fi primiti in aceasta scoala tineri cari au facut patru clase de liceu sau civile. Ei vor fi finuti la scoala pe cheltuiela statului.

— **Publicatiune.** Se pune in vedere tinerilor cari cad in prevederile Art. 52 si 53 din r. l. r. adeca cei cari solicita dreptul de „termin redus“ si cari in fata Consiliului de recrutare nu au avut certificatele scoolare cari trebuie sa inainteze in cel mai scurt timp cererile lor deoarece ultimul termen e in cursul unei Sept. Dr. Aurel Sava m. p. primar.

— **Publicatiune.** Toți tinerii născuți în anul 1906 sunt obligați a se prezenta în decursul unei Sept. a. c. la primăria orașului în biroul dlui primnotar Bogdan pentru a putea fi trecuți în Tabela pregătitoare de recenziament a els. anului 1928. Dr. Aurel Sava m. p. primar.

— **Publicatiune.** Se aduce la cunoştinţa studenţilor dela facultăţile de medicina farmacie şi veterinărie cari doresc să fie amânaţi pentru continuarea studiilor că plus de celelalte taxe urmează a plăti şi suprataxa de 200 lei. Cei cari au avut amânare pe anul 1923-24 vor plăti suprataxa de 200 lei dacă nu o au plătit încă, iar dacă mai au mănări pentru studii pe anul 1924—1925 se va anexa la act şi recipisa asupra taxei cu menţiunea ca suprataxa sa plătit. Alba-Iulia, 13 Sept. 1924. Dr. Aurel Sava m. p. primar.

— **Publicatiune.** Se aduce la cunoştinţa generală că târgul de marfă ce urma să se ţină în Alba-Iulia la 30 Sept. 1924 s'a amânât pe ziua următoare Miercuri la 1 Oct. a. c. Dela. Consiliul oraşenesc. Alba-Iulia în 18 Sept. 1924. Dr. Aurel Sava m. p. primar.

Cu paşi repezi spre ruină

In numărul 33. al acestei gazete sub titlul: „Ce-i prea mult nu-i sănătos“, am arătat, cum comercianţii noştri, de câte ori leul scade o singură centimă, să grăbesc să urce preţurile mărfurilor şi aceasta o fac totdeauna peste proporţia scăderii leului, — şi am amintit, că nu cunoaştem un singur caz, când negustorii noştri, la caz de urcare a leului, să fi scăzut o singură dată preţul mărfurilor.

Şi ca să documentăm, că aceste afirmaţiuni ale noastre, corespund adevărului, dăm aci următoarele date oficiale de bursă despre cotarea leului:

În 7 Iulie. a. c. 100 Lei se plătea la Zürich cu 2'17¹/₂, Franci Elveţieni. — Azi în 19 Sept. când scriem acestea rânduri sută de Lei să cotează cu 2'77¹/₂, Franci Elveţieni. Deci în un interval de 72 zile, valoarea la una sută Lei s'a urcat cu 60 centime, adeca cu 28%.

Ar urma deci în mod logic, şi chiar în baza motivelor de cari se folosesc comercianţii când urcă preţurile mărfurilor, că aceste preţuri ale mărfurilor, să fi scăzut tot cu 28%, cu cât s'a urcat Leul.

In schimb însă vedem, că preţurile mărfurilor în loc să fi scăzut, din contra s'au urcat în acest interval cu peste 28%, şi că sunt în continuă urcare către sume fabuloase. Şi acum ne-ar plăcea să ştim, cu ce motivează comercianţii această continuă urcare a preţurilor, când leul e în continuă creştere. — Tărani văzând că lucrurile de cari au ei nevoie se urcă mereu la preţ, urcă şi dănsii preţurile produselor lor agricole ce espun pe piaţă şi aceasta e foarte natural. La aceasta scumpire mai contribuie şi ceata de precupeţi exploatare, de care facusem amintire în un număr precedent al gazetei noastre.

Cunoaştem bine argumentele cu cari comercianţii noştri motivează faptul că ei nici când nu caad preţurile. Ne vor spune ca de obicei că au cumpărat marfa atunci când valuta era scăzută. — O poveste prea veche şi prea uzată, căreia nu-i putem da credinţă. Ori aceasta ar fi o dovadă de nepriecere din partea comercianţilor. Cine va mai crede că ei cumpără marfă totdeauna când valuta e scăzută şi nici când atunci când aceasta e urcată? Aceasta ar fi o lipsă de simţ economic. Fiecare bun gospodar ar purcede în mod invers.

Urmarea firească a acestor stări de lucruri e, că comercianţii adună averi enorme în timp scurt, lăfându-se în bunuri, pentru că bieţii funcţionari, muncitori şi ţărani români, un numai să nu poată pune nimic la o parte din rodul muncii lor, ci să umble zdremiş şi flămânzi, nefiind în stare aşi cumpara cu întreg câştigul nici strictul necesar de alimente, să nu mai vorbim de luxul îmbrăcămintelor. Toate acestea elemente productive, ori cât ar câştiga de mult, nici când nu au cu ce-şi procura nici chiar pâinea de toate zilele fiindu-le şi aceia exploatare şi devenind astfel aceşti oameni robi pe pământul ţării lor.

Şi aceşti exploatare nemiloşi ai poporului de băstina, aproape toţi streini de neamul nostru, bruscează simţemintele celor mulţi şi umiliţi de câte ori li-se dă ocaziunea, nepăsându-le nici de poporul pe cari li exploatează fără milă şi nici de interesele ţării care îi ocroteşte, apropiindu-ne astfel cu paşi repezi spre ruină.

Pe de-o parte criza de numerar provocată de cel mai odios guvern, ce a avut ţara noastră vr'odată, de altă parte specula murdară a samsarilor, nestânjenită de nimenea. Iată starea abnormală în care se sbate azi biata ţară.

Până când doamne vei mai tolera suferinţele acestui prea bun şi prea blând popor? Când oare la carma acestei ţări vor veni omenii cu trageră de inimă către popor, ca să ia măsurile necesare până ce încă nu e târziu?

Multamita publica

Mai mulţi cetăţeni din comuna Vinţul-de-jos Vurpăr am cumpărat o pădure dela Di Bernath Gellert, dându-i arvună 20.000 lei.

In urma unor neînţelegeri nu am plătit restul la timp ci am stricat târgul.

Di Bernath Gellert însă nu a răvnit la banii noştri, ci ea un om cinstit, ne-a dat banii înderept, pentru care faptă îi exprimăm mulţumitele noastre cele mai sincere.

NICOLAE ROMOŞAN
şi soţii.

Intre Romania si Ungaria

„Viitorul“ publică următorul comunicat oficial:

Guvernul ungar a formulat, din nou, pretenţiunea de a fi despăgubit pentru materialele pe cari armata română le-ar fi ridicat din Ungaria cu ocazia ocupării Budapestei. Se cer, nici mai mult nici mai puţin decât 500 milioane aur.

Ori, guvernul nostru a produs un ordin scris al comandamentului suprem al armatei maghiare din 1919, prin care se ordona ridicarea tuturor materialelor şi evacuare lor în interiorul Ungariei. In acelaşi ordin se recunoaşte că Ungaria ora la 1919 în război cu România, fiind că trupele lui Bela Khun atacaseră pe cele româneşti.

Pretenţiunea vecinilor noştri rămâne astfel nulă şi ea nu va fi luată în seamă de nici o conferinţă.

Două eleve

dela şcoala civilă se primesc în locuinţă şi vipt la familie bună — Adresa la administraţia acestei gazete.

raful de dinţi şi apă de gură
„Gertol“
nu e permis să lipsească din nici o casă. Depozit Drogueria O N G E R T ALBA-IULIA.

P-r-a-v-a-l-i-e bine aranjata de vanzare in Alba-Iulia

Piata Mihai Viteazul

Informaţii la redacţia acestui ziar

12-15

De vanzare o vie

2 jugare şi pământ arabil 4¹/₂ jugare la 1¹/₂ km. de Sebeşul-Săsesc pe Şoseau Vinţul de jos. Văduva Grecu, Sebeşul-Săsesc.

NOU ! NOU !
La 1 iunie s'a deschis in Alba-Iulia, piata, localul Filip Gelb, magazinul de manufactura si textile produsele fabricii

Tesatoria Ardeleana

din Cluj. En gros si en detail. Unica si cea mai mare fabrica romaneasca din Ardeal, renumita in toata tara. Cele mai solide marfuri.

Fondat 1849 :: En detail-En gros

CAROL F. JICKEU

:: SIBIU :: ALBA-IULIA
Telefon 15 şi 17 :: Telefon 33 ::

Marfuri de fier, Articole pentru bucatarie, Unelte pentru toti meseriasii pentru masari, dulgheri, lacatusi, mecanici, tinichigii, zidari, tabacari, sticlari, etc. etc.

MASINI SCULE, MASINI AGRICOLE,

săminte pentru grădini şi câmp, maşini pentru bucatărie, sobe de încălzit din tuciu şi teracota articole tehnice, mobilier pentru odăi de baie

„AGRONOMUL“ Operează cele mai favorabile asigurări: de viaţă, accidente, incendiu, vite şi ori-ce alte. / Reprezentantă generală pentru Judeţul Alba de jos se află în Alba-Iulia edificiul Băncii „Casa de păstrare“ şi în toate oraşele din ţara.

„ALBA“

fostă „Ardealul“ e singură librărie şi tipografie românească A-Iulia, palatul Băncii „Izvorul“

Tipografia

aranjată cu cel mai variat şi modern material. Execută prompt şi cu preţurile cele mai moderate tot felul de lucrări

VINEA

soc. pe actii pentru comertul de Vinuri si derivatele lor.

Deposit
ALBA-IULIA
Str. Rosiorilor

Cumpara si vinde vinuri in
cantitati cat de mari.

Capital
deplin varsat
5 milioane.

„IZVORUL“

institut de credit si economii s. p. a. Alba-Iulia

SUCURSALE: Ighiu, Mureş-Uioara,
:: Teiuş, Zlatna, Vinţul de jos. ::

Face toate operatiunile de banca. :: Primeste depuneri spre fructificare inconditiunile cele mai favorabile.
Sectia de devize

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE SI COMERT, SUCURSALA
ALBA-IULIA SEDIUL: CLUJ

CAPITAL deplin varsat
Lei 50.000.000—

REZERVA Cca
Lei 20.000.000—

FILIALE: Alba-Iulia, Arad, Hateg,
Bistrita, Sibiu, Oradea mare, Turda

ADRESA TELEGRAFICA
CENTRALA
Telefon No. 68

Tot felul de operatiuni de banca
si comerciale.

Fabrica de tigla si caramida

TAMBO

Biroul: Str. Pievnei No. 1.
CASELE DR. MARZA.

Telefon 72.

Un ziar cinstit
romanesesc este o
comorar pentru casa
fiecarui Roman.
Abonati dar Alba-Iulia

Societatea Generala Transilvaneana De Comertiu Pe Actii Alba-Iulia

fosta NANDOR FUCHS.

Numai in mare pentru comercianti. Mare magazin stabil de textile, coloniale si maruntisuri. Cu preturile cele mai scazute. Serviciul cel mai solid.

Comandati

tipăriturile voastre la singura librărie românească din Alba-Iulia, cumpărați cărți și tot felul de rechizite dela librăria și tipografia „Alba“ fosta „Ardealul“ palatul Băncii „Izvorul“ :: :: ::